

GORICA - Festival In\visiblecities

Mladi ob meji vse bolj odtujeni drug od drugega

Z nedeljskim dogajanjem na Travniku, kjer so nastopili akrobati, opremljeni s kolesi in oblekami iz začetka prejšnjega stoletja, ter z izmenjavo mnenj med aktivnimi udeleženci in ustvarjalci se je zaključil prvi urbani festival In\visiblecities.

Dobesedno sredi Raštela v višini nekdanje Krainerjeve trgovine so prireditelji postavili vrsto miz, h katerim so prisledili udeleženci posveta in pokramljali o poteku festivala. Ni šlo za analizo posameznih pobud, ki jih je bilo ogromno, morda preveč, temveč za razmišljanje o bodočih izbirah in predlogih. Navajamo nekaj najzanimivejših premišljanj in opažanj.

Na celinski ali celo svetovni ravni je prišlo do pošastnega protislovja. Do nedavnega so se ljudje povezovali v okviru krajevnih društev, združenj, zadrug, klubov in zaradi odsotnosti sodobne tehnologije odmišljali oddaljene stvarnosti. Postali smo baje »ena sama velika vas« svetovnih razsežnosti, zato so zlasti generacije do štirideset let starosti omrežno zelo povezane, hkrati pa kot posamezni osebkki osamljene. Ne srečujejo se, neverjetno so informirani, a malo skupnega načrtujejo, kaj šele uresničijo. Predstavljajo le virtualno kritično maso. Usmerjajo se v London, Pariz, Berlin, Bangkok, domači teritorij pa neverjetno hira.

Na povsem krajevni ravni je prav tako prišlo do nerazumljivega (?) nazadovanja. Meja sploh ni bila problem, praznina je nastala po odpravi meje. Vrste nekdanjih pobud ni več na sporedu. Strateško bi morali zasledovati cilj, da vsi prebivalci poznajo oba jezika (izrabljena fraza, ki jo poslušamo že nekaj desetletij, op. kronista), sicer zmanjka poglobljena komunikacija. Prišlo je do novega pojava glede poznavanja italijanščine na slovenski strani meje: do pred petnajstimi leti so se sosedovega jezika učili z gledanjem in poslušanjem televizije. Kaj pa sedaj? Televizija je zastarel način povezovanja; modne so omrežne povezave, kjer pa prevladuje angleščina. Slednja med italijansko mladino ni priljubljena prisotna, tako se sedaj generacije ob meji še bolj odtujujejo ena od druge.

Do izraza je prišlo prepričanje, da je treba svoje bivanje upočasniti. S stalnim tekanjem, klicanjem, hlastanjem je težko proizvajati kulturo. Delajmo vendar nekaj manj za druge in se posvetimo svojemu zorenju. Ta življenjska formula zahteva seveda drugačno gospodarstvo.

Umetniško ustvarjanje je tudi stvar poguma, ki naj razbije ustaljene kalupe. Sedaj je krajevna kultura reakcionarna v smislu, da ni sposobna kakovostnega skoka. Zaradi boljšega razumevanja je dobro vzeti za primer fenomen »Basaglia«, ki se je sicer nadaljeval v Trstu in je zaobjel ves svet. Festi-

val je pogumna poteza, a udeleženci so prišli od zunaj. Med soudeleženi partnerji, na primer, ni bilo nobene novogoriške ustanove, skupine ali združenja. Na obeh straneh meje so moči in zamisli pošle, zato vodi rešila pot v smer povezovanja. Dobro je izzvenela metafora o dveh bioloških celicah, ki imata še največ energije in napetosti na medsebojnih robovih.

V zadnjem delu konstruktivnega klepetanja se je dvajset prisotnih poskušalo uskladiti glede predlogov za prihodnost. Naj bi čez dva meseca prišlo do elektronskega stika, a je nekdo dejal, da sredi avgusta to ne bo uspelo. Poskušali so oblikovati pet kratkoročnih in en dolgoročni cilj. Kronist jih ne zna naštet, ker se je razprava razblinila. Ostaja pa sklep, da se čez mesec dni oglasijo preko spleta udeleženci Evi Sajovic, ki živi v Londonu, sicer pa je iz Postojne.

Samo zato, ker je bil imensko poklican, naj se vključi v razpravo, je kronist posegel za razlago izkušenj in dogajanj pred štiridesetimi leti (Pohod prijateljstva, Kolesarjenje prijateljstva, Soška regata in še kaj), ko so bile okoliščine mnogo bolj zapletene, težke, včasih izzivalne. Tisto je neponovljivo, a prav to dejstvo pušča proste roke in nenapisan list sedanjim rodovom. Naj, na primer, uresniči zamisel, ki jo je kronist oblikoval v knjigi *Skice Gorice* že pred več kot petnajstimi leti, ko je napovedoval nameštitev na Travniku v Gorici in na Bevkovem trgu v Novi Gorici dveh velikih zaslonov z elektronsko vrtečimi se obvestili o prireditvah in pobudah, ki se vrstijo od Ogleja do Postojne in od Čedadra preko Krmina do Tržiča. Namestitev bi bila v sozvočju z vsem, kar smo tehnološkega gledali in poslušali med štiri-dnevni festivalom.

Aldo Rupel

Festivalsko dogajanje v goriškem mestnem središču

Dokumentarna razstava Dolgo stoletje, ki jo je združenje Isonzo Soča posvetilo Goriški in je imela državni odmev, saj je gostovala v knjižnici rimskega senata, bo do 27. junija s prostim vstopom odprta javnosti v državni knjižnici v Mameljevi ulici v Gorici. Danes ob 17.30 bosta ogled vodila avtorja Dario Stasi in Michele Di Bartolomeo.

VRH - Osnovnošolcem o darovanju krvi in skrbi za okolje

Šola človekoljubja

Poziv k zbiranju zamaškov - V Hiši okusov so se otročiči preizkusili v pripravi marmelade

Vrhovske osnovnošolce so 5. in 9. junija poučili o skrbi za okolje in zdravje ter o pomoči ljudem, obolelim za rakom.

V petek prejšnjega tedna jih je obiskal predsednik doberdobskega društva prostovoljnih krvodajalcev, Aldo Jarc. Spregovoril jim je o solidarnosti in pojasnil, čemu so učenci med šolskim letom zbirali plastične zamaške. Doberdobski krvodajalci imajo nabiralnike na več lokacijah, tudi v šolah. Zbrane zamaške hranijo v skladišču v Doberdobi, vsake tri mesece jih peljejo v večje skladišče v Rudo, nato iz njih proizvedejo plastične mize in stole, izkupiček pa namenijo varovancem hospica v Avianu. Gost je otročičem še razložil, zakaj je darovanje krvi pomembno, prevzel je zamaške, ki so jih zbrali, in jih pozval, naj to še počenjajo.

V torek so šolarji obiskali Hišo okusov domačinke Sare Devetak. Ta jim je pokazala laboratorij, v katerem pripravljajo marmelade, konzerve in sirupe. Tudi sami so se preizkusili v pripravi marmelade iz jabolka, pinjola in sivke. Jabolka so oprali, zrezali in jih s sladkorjem postavili v poseben lonec. Medtem ko se je marmelada kuhala, so si ogledali vrt, kjer Sara z možem in dedom goji sadno drevje, zelenjavo in začimbe. Učencem je obrazložila, da je okoli prijazen način vrtnarjenja tak, pri katerem zemlji vrneš vse, kar ji odvzameš. Povedala je še, da je za uspešno rast vrtnin pomembno kolobarjenje, za zdravo prehranjevanje in skrb za okolje pa odklanjanje umetnih gnojil in škropil. Ko so se vrnili v laboratorij, je bila marmelada pripravljena, zato so jo vložili v vaze in jih dali v peč. Sara je nato vsakemu učencu podarila vazico marmelade, ko so jo sami pripravili.

Z marmeladami v Hiši okusov (zgoraj) in z zbranimi zamaškami (spodaj)

NOVA GORICA-RONKE - Krvodajalci

Pobrateni so že trideset let, »ni pa ostalo le pri podpisu«

Z darom krvi rešujejo življenja ARHIV

Jutri ob 13. uri bosta društvo prostovoljnih krvodajalcev iz Ronk in Rdeči križ Nova Gorica v novogoriški mestni hiši obeležila 30-letnico pobratena. »Gre pravzaprav za pobratenje Rdečega križa in krvodajalcev mesta Nova Gorica in Ronk. Listina o pobratenu je bila podpisana 15. junija 1985,« pojasnjuje Vislava Ušaj, predsednica novogoriškega Rdečega križa.

»Ni pa ostalo le pri podpisu, od takrat naprej smo ves čas negovali medsebojne stike in prijateljstva. Pomagali smo si pri vseh naravnih nesrečah in številnih humanitarnih akcijah ter pri darovanju krvi. Srečevali smo se tudi ob vseh pomembnih obojestranskih dogodkih,« našteva Ušajeva vsebinsko dolgoletnega sodelovanja, ki se je s

trdnimi vezmi spletlo tudi z Rdečim križem iz Doberdoba. »Vsa leta smo vzdrževali tudi mednarodne stike. V severni Italiji je 43 sekcij krvodajalcev, stike smo vzdrževali z vsemi, kljub jezikovnim razlikam,« poudarja Ušajeva. Novogoriški mestni odbor Rdečega križa šteje 2.500 članov, krvodajalcev je okrog 3.000.

Jutrišnje slovesnosti se bodo udeležili odbornik iz Ronk Enrico Masarà, predsednik krvodajalcev iz Laškega Franco Devide in predsednik tamkajšnjega Rdečega križa Enzo Zuin. Slovensko stran bodo poleg Ušajeve zastopali še predsednik novogoriškega Rdečega križa Dušan Ambrožič in sekretar Aleš Markočič. Zbrane bo z nagovorom pozdravil novogoriški župan Matej Arčon. (km)

V Gorici je politično polemiko zanimalo pomanjkanje primernih streh oz. pogrnjal nad kletkami ločniškega pesjaka, ki bi štirinožce obvarovali pred pekočim soncem. Predsednik pokrajine Enrico Gherghetta se je včeraj odpravil v pesjak preverjat na lastne oči v spremstvu prostovoljcev iz združenja AIPA. Občina sicer namešča zaščito, a gre začasno rešitev, je pripomnil Gherghetta. Občinski svetnik Italije vrednot Stefano Abrami pa meni, da zaščita še zdaleč ni zadostna: »Bokse za pse so prekrili s tankim platnom, učinek je skoraj ničen.«